

ŽUPANIJSKO NATJECANJE UČENIKA IZ GEOGRAFIJE 2010. GODINE
4. RAZRED

Zaporka _____ **Bodovi** _____

U svakom od sljedećih pet zadataka dva su točna odgovora. Zaokruži slova uz točne odgovore.

- 2** ☐ 1. Koje su, među navedenima, dvije površinom najmanje hrvatske županije?
a) Međimurska   b) Bjelovarsko-bilogorska   c) Istarska
d) Dubrovačko-neretvanska   e) Krapinsko-zagorska
- 2** ☐ 2. Među navedenim gradovima, po demografskoj koncentraciji regionalni centri su:
a) Knin   b) Zadar   c) Čakovec   d) Sisak   e) Ogulin
- 2** ☐ 3. Koji su otoci, među navedenim, pretežno građeni od eruptivnih stijena?
a) Palagruža   b) Brusnik   c) Jabuka   d) Vis   e) Biševo
- 2** ☐ 4. U koje dvije od navedenih država Europe danas živi najveći broj Hrvata (i njihovih potomaka) koji su emigrirali tijekom 20. stoljeća?
a) Njemačkoj   b) Švicarskoj   c) Srbiji   d) Austriji   e) Sloveniji
- 2** ☐ 5. Kroz koje dvije među navedenim županijama prolazi razvodnica između crnomorskog i jadranskog slijeva?
a) Istarska   b) Primorsko-goranska   c) Splitsko-dalmatinska
d) Zagrebačka   e) Zadarska

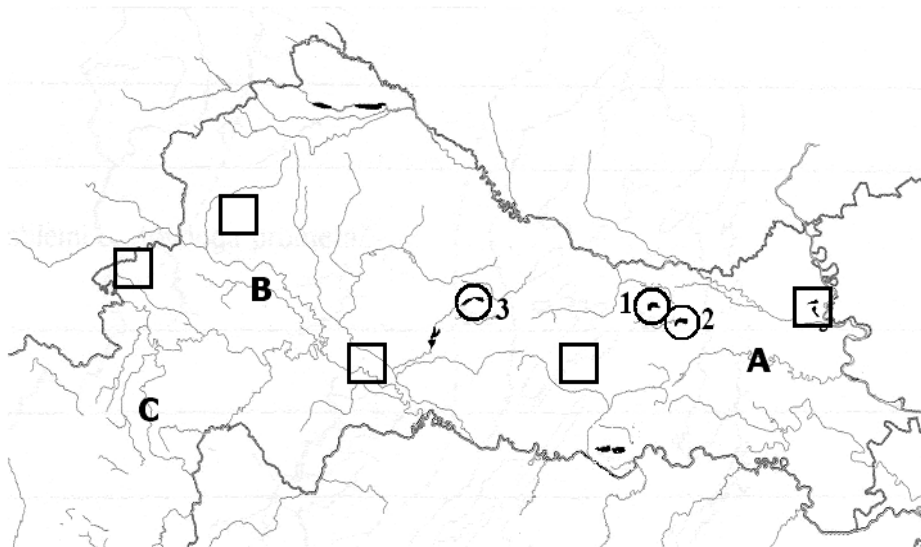
U sljedećih pet zadataka dopuni rečenice.

- 3** ☐ 6. Trajektna linija Brestova-Porozina preko morskog prolaza _____ vrata povezuje Istarski poluotok s otokom _____, a trajektna linija Merag-Valbiska povezuje dva najveća otoka u hrvatskom obalnom moru preko morskog prolaza _____ vrata.
- 2** ☐ 7. Veći dio Gorskog kotara i Like građen je od stijena nastalih u _____, a lesne zaravni od stijena nastalih u _____. (upiši geološke ere)
- 3** ☐ 8. Hrvatski dio Baranje je prostor trokutastog oblika, na sjeverozapadu omeđen državnom granicom prema _____, na istoku omeđen državnom granicom prema _____, a južnu granicu čini rijeka _____.
- 2** ☐ 9. Dugotrajno vruće i sušno razdoblje u Hrvatskoj nastaje zbog djelovanja _____ anticiklone, a izrazito hladni i vedri zimski periodi posljedica su djelovanja _____ anticiklone.
- 2** ☐ 10. Nacionalna manjina Moliški Hrvati žive na području _____, a Karaševski Hrvati na području _____. (upiši imena država)

U sljedeća dva zadatka u parovima pojmova koji su podebljani i odvojeni kosim crtama zaokruži onaj pojam koji je točan.

- 2** ☐ 11. Karlovačko Pokuplje nizinski je prostor smješten **sjeveroistočno/jugozapadno** od Karlovca. Njegov uglavnom močvarni dio poznat pod nazivom Crna mlaka nalazi se uz rijeku **Kupu/Kupčinu**, a nastao je pretežno **denudacijskim/akumulacijskim** procesima. Karlovačko Pokuplje je od susjednog Turopolja odijeljeno **rijekom Odrom/Vukomeričkim goricama**.
- 2** ☐ 12. Jadransko more otprilike današnje površine nastalo je na početku **pleistocena/holocena** i danas njegovu kopnenu obalu dijeli **pet/šest** država. Sjeverozapadni dio Jadranskog mora u prosjeku je **manje/veće** slanoće i ima **manje/veće** plimne amplitude u odnosu na jugoistočni dio.

Sljedeća četiri zadatka riješi uz pomoć karte rijeka Panonske Hrvatske.

- 3** ☐ 13. Napiši na crte nazive rijeka označenih slovima na karti.
- A - _____
- B - _____
- C - _____
- 3** ☐ 14. Napiši na crte nazive jezera-ribnjaka označenih brojevima na karti.
- 1 - _____
- 2 - _____
- 3 - _____
- 3** ☐ 15. a) Zaokruži ušće Mure u Dravu i uz kružić upiši slovo D.
- b) Zaokruži ušće Gline u Kupu i uz kružić upiši slovo K.
- c) Znakom X označi Dubravsko jezero.
- 2** ☐ 16. Kvadratićima su označeni parkovi prirode. Uz kvadratiće onih parkova prirode čija nadmorska visina prelazi 1000 m upiši početno slovo naziva parka, a pune nazive napiši ispod na crtu.
- _____.

U sljedeća četiri zadatka poveži desni stupac s lijevim upisivanjem jednog slova na crtu ispred pojmova u lijevom stupcu. U desnom stupcu jedan pojam je višak.

2 17. Poveži geografski prostor s najzastupljenijom vrstom tla u tom prostoru.

_____ crnica	A) jugozapadna Istra
_____ crvenica	B) Crna mlaka
_____ smeđe tlo	C) Brusnik
_____ močvarna crnica	D) Erdutska lesna zaravan
	E) Banovina

2 18. Poveži geografski prostor s najraširenijom vrstom vegetacije u tom prostoru.

_____ hrast crnika	A) okolica Knina
_____ hrast lužnjak	B) Papuk
_____ hrast kitnjak	C) Mljet
_____ hrast međunac	D) dolina Save
	E) vršni dijelovi Velebita

3 19. Poveži geografski prostor s odgovarajućim reljefnim oblikom.

_____ planina	A) Vukomeričke gorice
_____ humlje	B) Gacko polje
_____ udolina u flišu	C) Bansko brdo
_____ gora	D) Odransko polje
_____ lesna zaravan	E) Vinodol
_____ poloj	F) Plješivica
	G) Psunj

2 20. a) Poveži naselje s geografskim prostorom na kojemu se nalazi.

_____ Ličko polje	A) Udbina
_____ Krbavsko polje	B) Korenica
_____ Gacko polje	C) Gospić
	D) Otočac

b) Kojim poljem u kršu iz ovog zadatka ne prolazi autocesta Zagreb-Split?

_____.

Sljedeća dva zadatka riješi uz pomoć priložene karte.

2 21. a) Znakom X označi Hvarski kanal.

b) Upiši ime rijeke zaokružene na karti.

_____.

2 22. Slova A i B upiši na karti u prostore županija koje odgovaraju navedenom obilježju i na crtu ispod upiši njihov naziv.

A – županija u kojoj se nalazi najveće akumulacijsko jezero Primorske Hrvatske

B – županija u kojoj se nalazi prijevoj Oštarijska vrata

U sljedećih šest zadataka dopiši odgovore.

2 23. Koje današnje županije se nalaze na trasi nekadašnje Lujzinske ceste? _____
_____.

3 24. Površinom tri najveća polja u kršu u dijelu Dalmatinske zagore Srednje Dalmacije su:
_____, _____ i _____ polje.

3 25. Uz gradove upiši rijeke na kojima se nalaze.
Metković _____ Vinkovci _____
Županja _____ Varaždin _____
Obrovac _____ Rijeka _____

2 26. Izračunaj stopu nataliteta i prirodne promjene (*na jednu decimalu*) u Hrvatskoj 2001. godine, ako je broj živorođene djece bio 40 993, a stopa mortaliteta 11,2 ‰. Ukupan broj stanovnika je 4 437 460.
Stopa nataliteta iznosila je _____, a stopa prirodne promjene _____.

Prostor za računanje:

2 27. Dopuni tablicu traženim demografskim pokazateljima te na crtu napiši podtip općeg kretanja stanovništva za zadnje međupopisno razdoblje. _____.

OPĆINA MEDULIN	1981.-1991.	1991.-2001.
Prirodna promjena	62	
Migracijski saldo		2 707
Popisna promjena	964	2 597

2 28. Uz navedena reljefna uzvišenja upiši imena najviših vrhova.
Velebit _____ Biokovo _____
Medvednica _____ Učka _____

U svakom od sljedeća dva zadatka tri su točna odgovora. Zaokruži slova uz točne odgovore.

3 29. Koji su od navedenih hrvatskih otoka bili pod talijanskom vlašću između dva svjetska rata?
a) Krk d) Lastovo
b) Cres e) Lošinj
c) Dugi otok f) Rab

3 30. Koji se od navedenih hrvatskih gradova nalaze na prometnom koridoru Vb?
a) Varaždin d) Ploče
b) Metković e) Rijeka
c) Osijek f) Zagreb